

Մանգուլի Էֆրեմար սե-
նեմէ 300 նիւսիս ի թիւս
ընդաւ, զընմէթի խման-
սիւ իշին 2 իրա օլտուղու
կիսի թաշարար իշին տա-
լի սենեմէ 300 նիւսիս
վիւրիւրէք, վէ բօսթաբա-
րաւ տա իշինտէ օլտուղ
օն իքի սիմ մէնիւրէ տիր
Նիւսիսի 40 ար բարա-
եւ սաթըմադտա տըր :

Մանգուլի Էֆրեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄ ՈՒՐ ՈՒ ԲՈԼԻԹ ԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱԾԻՐԷ

Իրանաթըն պէհեր սաթըրը
կիննի տէֆաշ, 2իննի տէ-
ֆա 2, 3 վէ ճիւ վէ սայիր
տէֆաշար իշին 172 վէ ի-
լան սըրաւարա զօնուլա-
եւան իրանթն սաթըրը 572
Մէթըն պէհ սայիրը Գա-
լաթտա Բէնճէնպիւր Բա-
ղարնտա վազը 41 Բա-
սի խանթնտա Կարապետ 6
Փանտուան խմինէ կէօն-
աշիւրէք տիր :

ՏԱԽԻԼ ԻՅԷ

(Վիտին գօմանտանը ֆերը սաատէթը
Սաման փաշա հաղըթիւրի թարափընտան
17 օգոստոս 92 թարիսիւն մէվրուտ թէ-
լէկրաֆիամ)

Չախարա պէշ սաաթ մէսաֆէտէ
պուլունան Պըրէթա իգարիէսինտէ
Սըրպ ասթըրի պուլունտուղու քէշի
գօլարը թանգիթը ընտան սինլար-
ման իւղըրինէ, տէրադապ միրիւլիւ
Ասըֆ վէ խալիլ փաշարար գօմանտա-
սը ալթընտա օլտուղ պէշ թապուր
բիւտաւ վէ 300 գատար Ձէրքէս Վէ
սայիր ասաթըրի մուալինէ, վէ իւշ
պէօլիւք սիւարի, վէ տէօրթ գըթա
տաղ թօթու տիւնքի բաղար իրթէսի
կիւնիւ սապահլէյին սէվգ իտիւրէք
ֆիլհապիգէ գարիէյի մէվրէրէտէ ի-
քի թապուր գատար Սըրպ ասթըրի
պուլունտու, պուլնար իլէ մուհարէ-
պէտէ թուլթուլտուգ տան սօնրա,
Սըրպըն ազլամ իւղէրի սաաթ օն սու-
լարընտա Պըրօթէքէտէ տաշա իքի
թապուր ասթըրի իլէ իքի գըթա թօ-
թու կէմէսի իւղէրինէ, կիճէ սաաթ իւ-
շէ գատար իմ իմատ իտէն շիտէթ-
լի մուհարէպէյի միւլթէպէզպ, տիւշ-
մէն Էֆրեմար Էֆրեմար Էֆրեմար վէ
մուհարէպէտէ ասաթըրի նիլադինէ վէ
մուալինէյի շահանէնի քէմալ տէրէ-
ճէ շէնապթ վէ պէսաթլէրի կէօրիւ-
տիւկի կիսի, պէշիննի պէօլիւքի երիւզ
պաշըր Մօսի Էֆրեմարին տալի ֆէվ-
գէլաւտէ իգարը շէնապթ վէ զայրէթ
կիլէմիլ իտուկի, վէ աթըլան թօլի վէ
թիւֆէնք տանէլէրինի թէնսիրիլէ,
գազաւն պիր իքի քէօյ տալի եւան-
մը օլտուղու արղ օլունտու :

Դուգուրիգօս նամ Բուճա շարի-
վարի զաղէթասը լաղվ օլունտու տուր :

—Շօթարտան Ըսթանտար զաղէ-
թասընա շու վէճ իլէ եաղըրմը
տըր :

Մահմուտ բաշա հաղըթիւրի տիւն-
քի ճիւճա իրթէսի կիւնիւ ինիլթէր-
րա գօնօլտուտա պիր թէլէկրաֆ շէ-
քիպ, Դարաաղլըրարն ասաթըրի
շահանէ իւղէրինէ իճրա իթթիւրի
պարալըրըգըրը թահգըգ իթմէք ի-
շին սայիր գօնօլտուր իլէ պէրապէր
Բօթիօրիլաւա աղիւթ իլէմէքտէ օլ-
տուղունտա պիւթիւրմիլ տիր : Բօթիօրիլա
խասթիւնէսինտէ ասաթըրի շահանէ-
տէն պիր չօգ էսիր վէ մէճրուհ պու-
լունտու, Դարաաղլըրար պուլնարըն
պուլունտու եաղըրտան վէ գուլադ-
լարընք քէստիքտէն սօնրա սալը վէր-
միշէր տիր :

Փաշայի միւշարիլէյին պէհանքնա
կէօրէ, մահը հալին 13ինտէ Բուշիտէ
վուգու պուլուն մուհարէպէտէ Դարա-
աղլըր Դարաթիլէր, Էարալանմըշ օ-
լուպ, էլէրինտէ սիլազ պուլունտան
Օսմանլըրար էօլտիւրմիւլէր տիր :

—Թայմըն Պէլրաաաթըր մուլալի-
լինտէն ալտըր մաշիւմաթ նէղարէն

պու կիւնքի կիւնտէ Սըրպիւնըն խո-
մէթինտէ 230 Մօսթօ զապիլի պու-
լունտու, կիթարիքէ տալի չօղա-
մադտա իմիլէր :

—Ասթօգ զաղէթասը, Բուսիտան
Սըրպիւնա կիթմէք իւղըն ասթըր վէ
միւհիւմաթա տօլու 700 վալիւն հա-
րէքէթ իթթիլինի պէհան իտիւր :

—Միտհաթ բաշա հաղըթիւրին
հարէմի հանք մէֆէնտիւն թահթը
րիտէթիւնտէ պազը համիւթիլ իտա-
նըմլարտան միւրէքէպ օլտուղ թէ-
շէքիւլ իտէն իտանէ ճէմիւթիլ թա-
րաթընտան շիմիւթիլ գատար 22 պին
230 զրուշ իլէ խալիլ թիւֆէնք, սարղը
վէ սայիրէ ճէմ իտիլէրէք, Պապը սէ-
րապէրիտէքի իտանէ գօմիսիօնու
թէսլիմ օլունտու տուր :

—Սիլաս, Եօղաւտ, վէ Դըր շէհի-
տէն հէր կիւն Սամսոնա ընտիֆ ա-
թէրիլի կիլիպ, Տէրլսաաթէթի իղամ
օլունտա տա պուլունտուղունտ, վէ
ճանիքտէն պու տէֆա իտանէյի հար-
պիւնէ գօմիսիօնու 40 պին զրուշ
կէօնտէրիլիլինի Սամսոնան եաղը-
րար :

—Պըրուսա վիւնէթի տալիլինտէ
Էսթի Շէհիւրտէ կէշէն բաղար իրթէսի
կիւնիւ հարիգ զուհուր իտէրէք, 800
թըրլիսին վէ 300 իղամ խանէսի
միւհիլէրէք օլտուղու հարտէ պաստը-
րըմը օլտուղու թէլէկրաֆ հալտիսի
տիր :

ԴԱՅՍԻՐԻԷՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

16 Օգոստոս 1876, Դայսիւրի .

... Էֆրեմար .

Շէհիւրիլտէ բէյտէրէյ վուգու
պուլուն տէշէթամիլ վուգուաթըրըն
պիր գաշընք ըմալի իսթիլարալա
թահթիւն ճանիւրիլէթ թիւտար պիր-
լէ, միւթէպէր զաղէթանըքն իլք չը-
գան նիւսիլէրինի պիրին տէրճ իլէ,
Հիւթիւթիլ սէնիլէնի նաղարը տիգ-
գաթընք տալիլ իլէմէնիլ մէրու վէ
միւթէթա տըր Էֆրեմար :

Խանէսինտէ եաղըրընա արամ ու ի-
գամէթ իլէմէքտէ օլուն Մինա օլտու
Հահի նամ ըմալնէ, ապիլ օն տէօրթ-
տէ քէօյէ կիւնէյիմ տէնէրէք, չար-
սուտան չունու պուլուն ալալ կիթմիլ,
վէ քէօյէ կիթիւթիլի կէօրէն օլտուր-
ղընտան հէրնէ գատար թէալիւթիւ-
տէն շիւրէյէ զահիպ օլունտու իտէտէ,
թահգըգաթա գաղըրըմալ իտի .
մուալիւթէն ապիլին երիլիմի իւ-
շիւնտէ, գօմիւլարը թարափընտան,
մէրգուճ Հահիլին աղրապալարըն,
չու Հահիլին խանէսինտէ պիր ֆէնա
գօգու չըգմադտա օլտուղու իտ-
թար օլունտու գաթուտա աղարըն-
քի, մաաղալաշ ու թաալա օտանըն
օրթասընտա գանլար իլինտէ միւլալմա
վէ աղըրնա պաստըրըմը իքի թանէ
գալը միւնտէր կէօրիւթիւլ, վէ ֆէնա
թէաֆիլին կէթիւթիլ օլտուղունտան,
եանքնա տալի եանաղըմալ տէրէճէ-
տէ գօգու քէսպ իլէմիլ իտէ տէ, չար-
նաղար եանաղըրադ պաղըրընտա ,

մէրգուճ Հահիլին քէնտի խանէսինտէ
խանէն էլինտէն թէլէֆ օլունտուղու, վէ
պօղաղընտան պըշադ իլէ քիսիլմիլ վէ
սայիր մահէլէրինտէ տալի պըշադ
եարէսի օլտուղու վէ եարէլիլինէ գուրթ
տիւշմիլ օլտուղու միւշահէտէ օլուն-
տուգտա, իշիտէն խանէսինտ վէ իշի-
տէպիլէ թաշար տալի աղընէճէք-
լէրի շիւրէյէտէն արի վէ պէրի տիր . է-
ֆէնտի, մէվրէր ճինայէթի փիւլի
իճրա իթթիլինի, Հիւթիւթիլ մահէլ-
լիւնէ հալնա մէյաանէ չըգարաւմալ
տըր . շիւնքի սէօլլէնտիլինէ կէօրէ,
քէնտի վաղիֆէսինի Բէքմիլ իճրա
իթմէմիլ տիր, վէ շիւրէն թահթընտա
օլուն քիւնէլէրին պիր գաշընք մահէս
էտիպ իսթիլնաղըրընա միւլապէրէթ
օլունտու իտէ տէ, հիւշ պիր սէմիլնէ
հուտուլէ կէթիլթէմիլ, օնարը պիլէ
սալիմէն գօյ վէրմիլ տիր, վէ մէվրէր
էվլին էշեաթընտան նըթըր զայպ, վէ
քէօյէ կէօթիւրմէք իլին ալտըրը մա-
լի պիւթիլիլմէ Էֆրեմար :

Դայսիւրին ճանիւրիլ շարընտա վէ
սէքիլ տալի մէսաֆէտէ պուլունտան
Սարաթալըն նահիլէսինի գէվալը իւ-
րիւթիւն էհալիսինի հէրան կէրէք
բըրճա, կէրէք մուլա վէ կէրէք ճան-
ճա կէօնա կէօնա պէլնա վէ խասարաթ-
լարտան խալի օլունտարադ, նիւշալէթ
աթիւթիլի նաղլ իտէ ճէկիմ էսէֆէնիլ
տէրէճէլէրէ եթիլմիլ տիր . շէօյէ քի .
Յուլիս ալընէն էվլէրինտէ, գարիլէ-
յի մէվրէրէնիլնէ հիլ ըրը կիրուհիւնտէն
օլուն Հօթիլին օլուն Կարապետին խա-
նէսինէ լէյլէն ալթըր նէֆէր չար-
գընար կիրէրէք, մէրգուճ Կարա-
պետի շէտիւն տարալ վէ պըշադ
պօղաղընա տաեաղըպ սուս էտէ-
րէք, տահա իւշայ եօգ կէլին օ-
լալը վէ հէնտը օն տէօրթ եաղընտա
պուլունտան ֆաթիլտարըն ալալ կէօ-
թիւրմիլէրի իւղէրինէ, մէրգուճ Կա-
րապետին աշ ու ֆիլհապիլի արշ ու ա-
լալն ապա էաթիլ, տաղլարը վէ տէրէ-
լէրի տիթթիլմէսի իւղէրինէ, գարիլէի
մէվրէրուն իրիւթիւնաղընտան կիւ-
կիրմի գատարը չըգըպ, գարիլէին հէր
թարաֆընք արալըպ էլտէ իտէմէյէ-
րէք, թէհի տէպիլ կէրի աշօմիլէ մէ-
պուր օլունտու . սապահ օլտուգտա,
գարիլէին օրթասընտան ճէրէտան իթ-
մէքտէ օլուն ըրմալըն աղաղընտան
պաշընք իքի եթիլնտէն եարէլի օլու-
րադ նաղը պուլունտու տուր : Օ'ֆ միւ-
էլլիֆ Էֆրեմար, աճէպա պու գալըմ,
ղատար, վահշի, Էարալի ճանիլէր-
լէրին զուլ ու բէնիսիլէրինտէն ֆա-
գըր ֆուգարա վէ գուղու կիլի սա-
տաղաթը վէ իթթիլնէ էհալի տահա
չօգ մա էգիլիլ Բէրիլան օլտուղու ար-
Աման եա Բապալ սէն եթիլ :

Ղարիպ երի շուրաւ տըր իլէ, մէր-
գուտան ճանիլէր տէրտէսի իտիլէրէք,
Աղիլիլ գաղմաղաւմա թէպիլ օլուն-
տու տալի, պիր Սարաթալըն միւ-
թիլինի կէլէնի, վէ տիլէրէրինի

տալի պիր գալը պաղապալարընտան
պուլունտու, վէ Աղիլիլ գաղմաղաւմ-
նէն հալինի սէօլլէմէք հահէթ եօգ . նէ
տէրէճէլէրտէ գլէմէքար վէ միւ-
թէաաղ օլտուղունտա, պիր Թա-
լալը վաթանըրիլը վաթըմաթ իլէ
միւթէպէր վէ միլթիլթէրիլը գաղթա-
նըղ իլէ իրան իթմիլիլինիլ, վէ մէր-
գուտան աղրապալարընտան պիր գալ-
քիւնէլէր տալի իթմէք իլին, Աղիլիլ-
յի կէլիլէնէ կիւնէլէր, կիլիլ կիթ-
մէլէրինէ սէպէպ իտէ շու տուր քի, գա-
րիլէյի մէվրէր Խալաթարը, Խիւթիլ-
եանլարտ տալի իթմէյին տէյու շէ-
տիւ թէնպիլիլ վէ աղիլմ գօրգուլար
վէրտիլթէրի տիր, վէ Խիւթիլիլալար ի-
սէ քէնտի ճանիւրըն թէհիլթէտէ օլ-
տուղունտա անլալարադ, խանէլէրինի
թէրէք էտիպ, կէճէլէրի սէքիլ էվ պիր
էվլէ թօրլանարադ եաթմադտա, վէ
պէօլլէնէ կիւն իլէ վէ ֆէվգէլաւտէ
տէրէճէտէ գօրգու իլէ կիճէյի սապահ
իթմէքտէ տիրլէր :

Մէրգուտան ճանիլէր Աղիլիլ տէ
պու վահշիլէն ճինայէթի պիլզաթ քէն-
տիլէր ճիւրաթ իթմիլ օլտուղունտա պիր
գալը իլար իթմիլ իլէն, շիմիլ պիւ-
թիւն ինքար իտիլ, խալըր, պիլիմ
անլա խապէրիլմիլ Էօգ տուր, օնու քէն-
տի գօմաթ էօլտիլտուր տէյէրէք,
պիւս պիւթիւն զէվալլը պիլաթէ Կարա-
պետին իւղէրինէ աղվ իթմէքտէ տիրլէր
թօհաֆ երի շուրաւ տըր քի, մէր-
հուճ ֆաթիլտալէ կէօթիւրմէյէ կէլ-
տիլթէրի կիճէ Կարապետի օլիւր տէ-
րէճէսինտէ տէօլտիլթէրինտէն, մէր-
գուտան էյիլի քէմիլի չաթլարը օլ-
տուղունտան, ֆէնա հալտէ քէյթիլ
օլտուղու, մէրգուտան ճանիլէրին իթ-
տիլթէրի իթիլիլ վէ պիւսպիլթիւն
խանտա օլտուղու աղիլթար կէօրիւն-
մէքտէ տիր, պուլուն իտէ Աղիլիլ գալ-
մաղալը իլթիւնա իտէրէք զէվալլը
պիլաթիլթէր Սիլաս վիւնէթիլինէ կիթ-
մէյէ մէնալու իթթիլինտէն, զայրու-
պիլթէմ միւլաաաա նէ ճէպալ վիլթ-
ճէքէք, իլէրունտէ օնու տալի պիլտի-
րէճէկիլմի գաթիլն արղ իտէրիմ Էֆրե-
մար :

Պուլունտան աղտէմ Էնշարէ վիլտիւ-
թիլնտէն պաթիլէկրաֆ ասապալ սէր-
վէթտէն իտանէի նաղաթիւթ թօրլան-
մաղ իլին կէլէնէմ իւղէրինէ, միւ-
թիլթիլիլ սահիպ սէրվէթէրի էլլի
պէշ պին զուրուշ վիլթէք իլին
սէօլ վէրիլ, էհիլ սէրվէթ քիմէն-
լէրուն իւշ քիմէն գօմիլթ թալիլն օ-
լունտա, օնարտա սահիպ սէրվէթտէն
օլուն զաթլարըն պաղըրըն կիւղէլէն
թահթըր իտիլ, պաղըրըն իտէ իսթի
հիլ տէֆիլթէրտէ օգուլմաղ, պաղըր-
տա էանտիլթաղըմը գաթարընտա թահ-
թիլ օլունտու իտէ տէ, եինէ մէյալը
մէվպուլուն պիլիլ քէմըն էանտի
թաղըմըն ումիլ զունտա գալըր, պա-
րի Էֆրեմար պու գըմը միւսալի սու-
րէթտէ թահթըր իթթիլթէր իտիլ, նէ հալ-
լան տէյիլէնէք իտիլ, խալըր Էօլլէ օլ-
միւնալ, մէվրէր զօլիլթէրին աշ :

պապ ու ազգայնապաշտպան զայրի միւսա-
վի թուրքաւորութեան անպաշտպան-
տաւոր քի, պէշ զուրուշ տէյէր քիմ
սէ իքի զուրուշ վէ իքի տէյէր քիմսէ
պէշ զուրուշ եղբայրսն տէր, վէ պու
պապտէ պիր արդընալ էսնաֆ թարա-
ֆընտան իմզաւնմագտաւ օրտուղուն-
տան, մէրդուժ գօմիսէրէր հիտտէթ.
էնէրէք (պէյ, յհիմիզտէ էօյլէ հարհար-
լըք իթմէսիւնէր, պիղտէ վիրիւթօրուզ
օնլարտաւ վիրէնէքէր էլպէթտէ...)
տիմէքտէ տիրէր, էֆէնտի վուզուլաթըն
սահվալը սահհիհէսի պէօյլէ օրտուղ-
հարհարլըք հազգաթըլըք գանդի թա-
րաֆտաւ օրտուղունու օգուեանլարըն
քէշֆէնէ իհալէ իտէրիզ:

Միւս լիւրի էֆէնտի զաղէթայի միւ-
թէպէրէնիլին 3197 նօմէրօրու նիւսիսէ-
սինտէ մուսպիրիզ. մէնէմուրիյէթիւնի
տէրիւհտէ իթմէք իսթէյէն պիր վա-
թանքէրէրին թահրիթաթընտա չէհրի-
միզ բօթմաթանէսինտէ վուզուլ պուլան
գաթիսիւզլիք հարֆը հարֆընաւ տօղ-
րու օրուպ, եալընըլ չուսու եաղմաեա
սէհվ իթմիլ օլմալը. եանի հալի վագթի
եէրիստէ վէ պիր գաշնէվ զաղէթա կէ-
թիրթմէյէ վագթը վար իքէն, ութան-
մագ արլանմազ պաղը քիմսէրէր զա-
ղէթա սահիպլէրինէ. քիւլիքէն թա-
հիլիք վիրէրէք օթլագըլըք իթմէք-
տէ վէ զաղէթանըլը պաղը նիւսիսէ-
լէրիստէ օթլագըլար ալէյհիսէ տէրճ
օրուան: չէշմի հազարէթլէ պագմագ-
տաւորլար:

Իմտի էֆէնտի պու նէմիզայը նա-
չիզանէմի զաղէթայի միւթէպէրինիլ-
տէ տէրճիլէ պալէստէքի տէհչէթա-
միզ վուզուլաթլար իւզէրինէ հիւքիւ-
մէթի Սէնիյիյէն նազարը տիղգաթը-
նը տալէթ իլլէմէնիլ վէ զիլըրիստէ թահ-
րիր օլան ութանմազ վէ արլանմազլա-
ըն իւզէրինէ լաղըմ կէլէն միւթալաւա-
նըլա պէրապէր ութանմալարընը նա-
սիհաթ իթմէսիլ լէնա վէ նիլաղ օրու-
նուր էֆէնտի:

ԲԵՍՄԻ

Ի վրագը լէնմիսէ, վէ մաթպուտաւ
սընուֆը թէպաւտան պահա օրուստու-
ղու սըրաւաւ, էօթէտէն պէրու Միւս-
լիմ վէ զայրը Միւսլիմ թապիրի իսթի-
մալ իտիլմէքտէ, վէ պու ճիհէթլէ
զայրը Միւսլիմ թապիրինէ միլլէթի
Մուսէվիլիսէ տալի տալիլ օլմագտա
օրտուղու հալտէ, պիր միւստէթտէն պէ-
րու եալընըլ իսլամ, վէ իսթիսիեան
տէնիլէրէք իգթիֆա օրուստուղու, վէ
պու թապիրին միլլէթի Մուսէվիլիսէյէ
տալէմի չուսուլի տէրքեար պուլուն-
տուղու ճիհէթլէ, պուլունտան պէօյլէ էվ-
րագը լէնմիսէ վէ մաթպուտաւ էվ-
վէլի կիպի ինապընա կէօրէ, եա
Միւսլիմ վէ զայրը Միւսլիմ թապիրի-
նիւն, վէ եալտա միլլէթի Մուսէվիլիսէ
նամը սարիհէնիս տէրճ ու իսթիսիալի
մուգարըրէր պուլունմուշ տուր:

(Տիկեր)

Սանտիլի իլէ զիլրաթ մահսուլաթը-
ղա միւսնապըր օլմագ իւզըրէ, 1878 սէ-
նէյի միւստիսի մայիսինիս իպթիտա-
սընտան իլուլուն զայլէթինէ գատար,
Բարիստէ պիր սէրիկի ուսուլի քիւշա-
տը մուգարըրէր օրտուղու ճիհէթլէ, մէ-
մայիքի մահսուլի Շահանէ մահսու-
լաթ ու մահսուլաթընտան էշեա կէօն-
տէրմէր արդուստուտա պուլունտանլարըն
տօղրուտան տօղրուեա կէօնտէրէպի-
լէնէքլէրի իլան օրուստու:

—Նուվէ Բըրէն զաղէթաւընըն եաղ-
տըլընա կէօրէ, Բահիւզաւա պուլուն-

նան Բուսիա գօնսօրու, Մօսթար վէ
սայիր մահէլլէրտէ պուլունտան Բուսիա
գօնսօրալարընտան, ասաքիրի շահանէ-
նիս հարաքեաթընա տայիր շիֆրալը
թէլէկրաֆիսմէլէր ալըպ Դարաւաղ
բըրէնսինէ իսպէր վիրմէքտէ իմիլ:

—Օրման իտարէսի թանգիմ օրուստա-
րագ, եաղընտա պիր նիզամսամէսի
տալիսի նէշր օրուստագ իմիլ:

—Բօլիթիլէ Դօրէսընտէնց նամ զա-
ղէթանըն լիւսիսէթինէ կէօրէ, Ալէք-
սանիյտէ Չէրնաէֆին թահիթը գօման-
տաւընտա պուլունտան ասքէր, հէր պի-
րի 14 պին նէֆէրտէն իպարէթ օլմագ
իւզըրէ, տէօրթ ֆըրգա բիտտէ, վէ իւշ
ալայ սիւարիտէն իպարէթ օլուպ, մա-
եէթլէրինտէ օն իքի պաթմաթա թօի
տալիսի պուլունտագտա իմիլ:

—Ալլան մալիմաթը մախսուսէյէ
կէօրէ, պու կիւնքի կիւն սիլազ ալ-
թընտա պուլունտան ասքէր 503 թա-
պուր օրուպ, պուլունտան մաւտա պու-
թըրէՄաւաղաւ հաղըթլէրի թարա-
ֆընտան պա թէլէկրաֆ վէրիլէն էմր
իւզէրինէ 100 թապուր լէտիֆ տահա
սիլազ ալթընա ալթընագ իւզըրէ պու-
լունմուշ տուր:

—Խուսուսի պարկիլլէրտէն ալթըն-
մագտա պուլունտան լէսմ լաղվ իտի-
լէրէք, նալ տաղաւըր լէսմի ալթընա-
եա Շուրայի տէվլէթնէ գարար վէրիլ-
միլ, վէ քէյֆիսէթ էլլիլլէրէ տալիս
եաղըլմըլ տուր:

—Լա թիւրքիտէ օգուստուշ տուր:
«Կէլէն բաղար կիւնիւ Պէօլիւքտէ-
լէտէ էօյլէտէն սօնրա Բուսիա սէֆա-
լէթի աթալէլլէրիլլէ գօնսօրաթանէ
զապըթանը պէյնիստէ, սանթրանճ օյ-
նանմագտա իքէն, օեղունուն իսթա-
մէնա ալթամէթ օլան շահ մաթ օլա-
նաղը զէման, Բուսիա սէֆաթթիսա-
նէսի մապիւ հաթ կիւզարընը մէվէրէ
մուհարէպէտէն ալթըր պիր թէլէկ-
րաֆիսմէլէրէ օթնէրալ Չէրնաէֆին պիր
զալէպէսինտէն պահա օրուստու, վէ
թէլէկրաֆիսմէլէրէ «Տէմէհիլլէրիլլէ
օլան զապիթանըն պու մուհարէպէտէ
չէնտաթ ու ճէսարէթլէրի կէօրիւմիւշ
տիր: քէլամը տալիս իւզվէ իտիլմիշ
տիր:

«Պու քէլամ մէվնուտ օլանլարըն չէվգ
ու սիւրուրունու մուհիպ օլմաղլա, մէվ-
նուտիլմէն պիրի օթնէրալ Չէրնաէֆ-
ֆին սըհէթինէ պիր պատէ նուշ օ-
լունմաթընը թէթլիք իլէ, պիր գաշ
չիլէ շահաթանիա պօլալըլ տուր:

—Գայմէ գօմիսիսնու լէյիսի տէվ-
լէթլու Համաթի իւշա հաղըթլէրինիս
իւզըրինէ իսաւա նէզարէթի ճէլի-
լէսինէ թահիլիլ մէմուրիլլէրի միւ-
լապէսէսիլլէ, լիւստէթինիս մէզքիւր
գօմիսիսն աղալըլընտա պուլունտան ա-
թուֆէթլու Միհրան պէյ հաղըթլէ-
րինէ իհալէ պուլունտուղու, վէ եինէ
գօմիսիսն աղալընտան սաւտէթլու է-
տիպ էֆէնտի հաղըթլէրինիս, շու-
րայի տէվլէթ միլլէրինէ տայրէսի աղա-
լըլընտա մէմուրիլլէրի ճիհէթլէ, տիլմիւշ
մուհարէպէթը մայիսէ աղա-
սընտան սաւտէթլու լիլա էֆէնտինիս
մէզպուր գօմիսիսն մէմուր օլտուգ-
լարը իլիտիլմիշ տիր:

—Պաղը Էվրօք զաղէթալարընըն
լիլալէթինէ կէօրէ, պիր Պուլար բա-
բար թէպալիլ գընաթէթ օլարաղ Սըրպ
ասքէրինտէ պուլունտաղլա, Սըրպլը-
լար մէրգուսու ճաւուս զանի իտէրէք,
բէթլու կաղըլլա ըսալթաղլաւ սօն-
րա եաղմըլար տուր:

—Կիլիս վէ Պուլարիսթան հազ-
ընտա թանգիմ օրուստան լայիհալարըն

թէֆթիլ ու մուսիլէնիսի զըմընտա
տէվլէթլու իսլիլ Շէրիֆ բաշա հաղ-
ըթլէրինիս թահիթը լիւստէթլէրինտէ
թէլէքքիւլ իտէն գօմիսիսն, հաֆ-
թաւա իքի տէֆա շարչէնպիւզ վէ բա-
ղար կիւնլէրի Ատլիսէ նէզարէթի տա-
լիլէսինտէ իսթիսիսն գարար վէ-
րիլմիշ տիր:

—Ինկիլլէրաւ սէֆիլի սըր Հէնրի
էլիլթ հաղըթլէրի տիւն Պապը Ալի-
նէ կէլէրէք Սաւաղաւ հաղըթլէրի
վէ իսթիսիսն նաղըր տէվլէթլու բա-
շա հաղըթլէրի իլէ կէօրիւմիւշ տիր:

—Տիւնքի կիւն պաղը սարաֆլա-
ըն գայմէյի գապուլ իթմէյիպ, վէ
տիւքքեանլարըն գաւաղըլարընտան,
Դաւաթանըն պէօյլէք պանթըրիլի Պա-
պը Ալիսէ կիտէրէք, պու պապտէ լա-
ղըմ կէլէն թէնպիհաթըն ինրաւըր զըմ-
նընտա Սաւաղաւ հաղըթլէրիլլէ կէօ-
րիւմիւշլէր տիր:

—Խըտիլի Մըսըր հաղըթլէրի, ասա-
քիրի շահանէ իլլին Մըսըրըն հէր թա-
րաֆընտա իտանէ տէֆթլէրիլլէրի քիւշաւ
իթտիրմիշ տիր:

—Տիւնքի կիւն Դօնեաւտան պիր գաշ
եիւզ սիւարի կէօնիլլիւսի Տէրիսաւա-
տէթէ կէլիպ, Տալուտ Բաշա գըլ-
լայի հիւսնաեղունա իգամէ իթտի-
րիլմիշ տիր:

ԹԵՊԵՐԻԻ
ՈՒՄՈՒՄԻ

Միւսթէլլէր, պուլունտա սէստիթ-
տէվլէթ ու միլլէթ պու կիւն,
ճալիսի տիլիլիլ չէվլէթ օլտու
Խանը Ապալիլ Համալ:

Էլ Սուլթան ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ
ԽԱՆԸ ՍԱՆԻ, Խանը Սուլթան
Ապալիլ Մէհիտ Խանը զաղի է-
ֆէնտիլիլ հաղըթլէրի, պու
եէվիլ մէստաւտէ պիլ չէվլէթ
վէ ինլու, զիլլէթ պալալայի
թալիթը ալի պալիթը Օսմանի օլ-
տուլար:

Մէմուսիլ Մէսթիլ

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ
ԱՎԹԵՐԻՍ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Բալիկա 30 օգոստոս
Ճէլալէտիսի փաշա հաղըթլէրի ալթը
թապուր ասքէր վէ պիր չօք թօր իլէ թը-
րէպիլիսնաւ վաւըր օլտու:

ՍԱՐՐԱՖԻԷ
Լօնտա, 30 օգոստոս

Էսհամը Ուսուլի աշըրտը	
» » գաւաթտը	12 15/16
1865 խթիթաղը	14 1/2
1869 »	13 5/8
1873 »	13 3/8
Պօն տիւ Թըլ զօր (Մէրի Ա.Բ.) գ.ք.	23
Ինկիլիլ գօնսօլիտի	96 1/8

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Է.Բ. Ուս. 18 օգոստոս աղալմագաթաւոր	13 39
Է.Բ. Ուս. 19 » սապահ աշըրտը	14 8
Է.Բ. Է.Բ. քէթ	14 20
Է.Բ. աշըրտը	14 01
Սաթթ 6	14 11
Խթիթաղ 63 (Մուլթոն) 6 0/0 ֆր.	70
» 65 (Մուլթոն) 6 0/0	70
» 1869 (Բիւրա) 6 0/0	64 1/2
» 1872 (Պօն տիւ Թըլէ- զօր) 9 0/0 Լիւրա սթէրգ.ք.	22 1/2
» 1873 (Բիւրա) 6 0/0	62

Բուսիլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	39
Բէթօր փրց.	2
Շըմէնտըֆէր ֆայիլը	
չէվալէսիլ	4 1/2
Ագէ ֆայիլի 0/0	12

ԱԳՍԻՆԼԱՐ ՖԻՆԱՆՍԸ

Քէլտի ժէնէրալ 6 0/0 Լիւր.Օսմ.	2 25/40
Սուրէթէ յէնէ 6 0/0 Լիւր. ՍՊ.	205
Ստամպուլ պանթաթ	300
Պանթ գօմէրիսիլ	310
Սուրէթէ օթման Լիւր. Սթէր	415
Թ. ասպլա 5 0/0	400
Լալիթիմ (Մաւէն)	ֆր. 70

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիւրաւը 100 տէն	72. փրց
Ինկիլիլ լիւրաւը	110 45
Ճրանսըլ ալթուսու	87 28
Բօլ	38 30
Գըմիլիլ խթիլու	51 30
Պէնթալ մէհիտիլէ	ֆարգը 3 36
Մէթալիք	ֆարգը 7 35
Պաղըր	ֆարգը 38
Պէլլիք	ֆարգը 6 20
Դարպօն գայմէսի գաթիք	699

ԳՍՏԵՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ
Պու կիւն պաղըր հիւսաղ իլէ 100 լիւ-
րուլուգ գայմէ, 124 լիւ. իթմէքտէ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԲՐՕԹԵՍԹՕ

Տիւնքի նիւսիսիլիտէ տէրճ իտիլլէն,
նարեկայ վանուլ վանահայր Արթ. Յով-
սէի վարդապետին բրօթնակցութեան հազ-
գընտա, պաղը միւթալաւալը իլթէ
պէնան իտէրիլ:

Նարըլ քի կէօրիւմէքտէ տիր, Ախ-
թամարը իսլաւաւոր եպիսկոպոսու,
պուլունտան էվլէրի Կրօնախան վէ Բա-
ղաթալան ժաղըլար, կիւեա մուհա-
թէմէ իտէրէք, վէ սէքիլ տօղուգ սէ-
նէ էվլէրի Համադուսար ժողովուն
վիրտիկի հիւլմ ու գարարը եանլըլ վէ
հազգաթըլ պուլարագ, մէրգուսու սուշ-
տուգ լըգարմըլար, վէ նէ իսպաթլար
իլէ սուշտուգ լըգարմըլարըն, վէ էվ-
վէրի Համադուսար ժողովուն գանլի
նօգթալարտա եանլըլ օլուպ, վէ գան-
լի հազգաթըլըր ճայիլ կէօրիւմէ օլ-
տուղունու, միլլէթէ իլան իտիլ պիլտիր-
մէյէրէք, կաթողիկոս սրֆաթընը վիր-
մէքլիկէ, պիլա ինսաֆ ճէսարէթ իթ-
միլլէր տիր, վէ էօյլէ պիր նիլանսըլ
վէ հազգաթըլ, վէ էվլէրի ժողովու-
րըն գատր ու հայրիկէթ վէ նամու-
ստան թօղունուր օլան գարար վէ ին-
րալարընա գայլը, պիլալէն պաշա-
քիմսէ բրօթնակց օ իթմէքտէն, վէ
սիւքիլ լաղը գապուլ իլլէտիլտէն
պաշա, նիլէ քիլիլլէր տալի, կիւեա
կէօյտէն եէնի պիր Ազիլ տիւլիւշ տիր
կիպի, քէմալի իսահիլ վէ հիւրմէթ
իւզըրէ, տալէթլէր իտէրէք, Պատա-
րագ իթտիրմէքլիկէ պաշալմըլար տուր:
Մէրգուսու կաթողիկոս օլմուշ օլմա-
մըլ, պիլլէ, կէրիլ, հէման հիլ պիր
էհէմիլլէթի եօգ տուր, վէ շախըլ-
լա տալի հիլ պիր իլիլիլլէ եօգ տուր,
չիւնքի Ալթամար տէնիլլէն եէրտէ,
էն չօղու պէշ պին ֆամիլիտան գի-
ետտէ ճէմալմէ եօգ իմիլ, տիմէք
տիր քի, անըն կաթողիկոսալուսուն
էհէմիլլէթիլլէ, վէ ֆայիլտէ վէ եալտա
զարարը տա, օ նիւսիլլէ օլմագաւ տուր:
վէ օնլար տա օ գատար գէվալլը վէ օ-
նլար տալ ֆիլի պիր հալտէ պուլուն-
մագտա տըրլար քի, քէնտի հուգուգ-
լարընը մուհաֆաղտաւ տալա գուտ-
լէթլէրի օլմաթըլընտան, էհէլլէթլէ

վէ տիրայեթլի պիր կաթողիկոս պուլ-
մագլըլըն կիւնլիկիւ չէոյլէ տուր-
սուն, էն զիեատէ իյիլիք մէհմուլ օ-
լունան ատամարբն տախի, էոյլէ պիր
ճէօմաթա կաթողիկոս օլունգլըլըն-
տա, մէնֆաթը ումուլիյէյէ, մէն-
ֆաթը զաթիյէլէրին ֆէտա իտէ-
ճէլէրի, միւնիզէ նէվիւնտէն տիր-
իմտի, պիդիմնէֆաթիլէ կիւն կէլէն
չէյ, պէոյլէ պիր վագըթտա, վէ ներ-
սէս սրագլան կիպի պիր պատրիարքէ-
մանքնտա, վէ միւլէթիմիզտէ պիր նի-
զամնամէ իլէ իտարէ իտիտիլի հայտէ
տախի, պու մէրթէպէ հուգուգա, նա-
մուսա, ազլէ վէ նիգամա ըիպէթսիզ-
լիկէ ճիւրաթ օլունարագ, թէքմիլ
միլլէթիմիզլըն, թարիլիլէրէ, էօլիւ մա-
գամնտա կէօթիլիլէրի, պէգլայէթ
տէրէճէտէ իզթիլըրապըմըլ մուճիպ
օլմուլ տուր վէ օլմագտա տըր :

Բաթրիքիանէմիզ, վէ եախօտ միւ-
լէթիլէ թէքմիլ հէյէթիլ իտարէմիզ,
պու մատտէտէ տախի, պու մէրթէպէ
թարաֆիլիլէր վէ եախօտ վագլիֆէսիզ-
լիք իպրագ իյլէթիլի թագտիրտէ, ար-
թըգ տաճա պաչագ մատտէլէրտէ նէ-
եօլտա ամէլ ու հարէքէթ իտիպ, վէ
զէվալը միլլէթիմիզլըն, նէ՝ եօլտա իտա-
լէ իտէպիլէճէլի, վէ նա՝սըլ օլունգլայտ
սահիլի սէլամէթիլէրէ ըհհպէրիլէ իյլէ-
եէպիլէճէլի, իսթըրմըլա կէլթիքճէ,
Ալլահ պիլիլը, շու օլան չէյլէրէ, ի-
նանմամագլըլըլը կէլմէքտէ տիր,
շուօլան չէյլէրէ, ատէթա պիր ըիւեա
նաղարըլլա պագմագլըլըլըլը լագլմ
կէլմէքտէ տիր :

Թահգըգաթ, թէտըգաթ, ատալէթ
վէ հագգանիլէթ պուլունմանեան եէր-
տէ վէ եախօտ միլլէթիլէրէ, հիւ պիր թէ-
րագըլ, թէգատտիլմ, իսլահաթ վէ սէ-
ատէթիլ հալ հասըլ օլամագ, միւլմըին
տէյիլ տիր :

Մէրգուլմ իսպատուր եպիսկոպոս,
պիլիթիլիմիզէ կէօրէ, պաչլըճա իւշ
խուսուս իլէ թէմիզէ չըգարըմըլ տըր,
եանի պիրիսնիսի, քէնտիսի, ալէյհիւն-
տէ ազլ օլունան ճիւնհա վէ ճիւնայէթ-
լէրին, հիւ պիրիսնի սահիպի օլմաթը-
ղընա, մէճիլի հուգուրունտա, էլիլի
կէօթիլիլէրէ գօեարագ, եէմին իթմիլ
իմիլ, վէ իրիսնիսի, էկէր մէրգուլմ
կաթողիկոսութ. վիրիլմէլ իսէ, կիւեա
Ալլահմարտա 100 պին քիշի վար իմիլ
տէ, պունըլտան 70—80 պին քիշիսի
թէպտիլի մէլհէպ իտէր իմիլ : հալ-
պու քի նսալըլ քի սէօյլէտիք, օրատա
անճագ 20—25 պին քիշի վար իմիլ :
վէ իւշիւնիսի տախի, միւլմիլէյհ,
նարիկայ վանուց վանհայր Յովսէփ
վարդապետին, 1866 սէնսիսնտէ, Վեհ-
Գէորգ կաթողիկոս հաղըթիլէրին
կէօնտէրիլի պիր գըթա տեղեկագի-
րի, կիւեա, եալան սէօյլէտիլմ, վէ իֆ-
թիլիլ իթմիլ տիլէրէք, սէօլիլիլ վէ
իմգասըն կէրի չաղըմըլ իմիլ, նա-
սըլ քի պու իտուուս ըհմէն իլան ի-
տիտիլտէն պաչագ, իսպատուր ե-
պիսկոպոսուն պիրիսնի տէրէճէտէ թա-
սահուպ իտիլիսի օլան իզմիլլէրան հայր
սուրը տախի, քէնտույլէ խասսէթէն
սիւալ իտէն պիր զաթա, լիսանէն, էօյ-
լէ օլմասըն, վէ տիլմէք տիր քի քիւլ-
լիլէն եալան օլարագ, էօյլէ սէօյլէմիլ
տիր քի, մէրգուլմ զաթ, պու կիւն վէ
պու սաաթտա, էիւզիլիլէ գարըլ սէօյ-
լէմէքլիլէ հաղըլ պուլունմագտա տըր :

Մէլքըլը սէպէպիլէրին էվվէլքի ի-
քիսի, անճագ կիւլէճէք չէյլէր օլուն-
ղունտան, ապա ճէվապ տախի ճայիզ
տէյիլ տիր, վէ էն գուլվէթլիսի օլան
իւշիւնիսի սէպէպիլ տախի, իշթէ եա-

լան օլունղու, պունտան իքի այ էվ-
վէլզահիլէ չըգմըլ իքէն, եանի միզ-
քիւր բրօթէսթօեու, Յովսէփ վարդա-
պետ, պունտան իքի այ էվվէլ բաթ-
րիքիանէյէ կէօնտէրիլ իւլէն, իւթ-
րիքիանէ իսէ ապա սէս պիլէ չըգար-
մաեարագ, մէրգուլմ կաթողիկոս,
լուղունա տէվլամ իթմիլմէքտէ պու-
լունմուլ տուր : հալ պու քի պիր իշտէ
իսպաթ վէ չահիտ չիւրիւտիլիլէնտէ,
օ իշին հիւլմ ու գարարըն տախի
չիւրիլէճէլիլէնտէ չիւլէճէ եօգ տուր :

Մէլքըլը բրօթէսթօտա նասըլ քի
կէօրիլմէքտէ տիր, Յովսէփ վարդա-
պետ, քեաֆֆէյի եաղտըլարըն իս-
պաթ վէ թաստիքիլէ հաղըլ վէ միւն-
թաղըլ պուլունտուղունու պիրիլմիլ
իքէն, ապա էհէմիլլէթ վիրիլմէյէ-
րէք, հէման կիլիլիլէ, վէ պիր եալան
էսաս իտիլէրէք, մէրգուլմ կաթողի-
կոսութ. սէֆաթը վիրիլմիլ տիր :

Յովսէփ վարդապետին մէլքըլը բը-
րօթէսթօտա օգունտուղունա կէօ-
րէ, իսպատուր եպիսկոպոս, շու իտ-
տասը ուղղունտ, 200 պին զուրուլ
իարֆ իթմիլտէն պաչագ, չիմտի տա-
խի պին լիւրա բարա իսթէմէքտէ իմիլ,
վէ տիլմէք տիր քի, բարա սայէսիլտէ
թէմիզէ չըգապիլմիլ տիր :

Դարիպ եէրի շուրասը տըր քի, էօյ-
լէ պիր ֆագըլ մահէլլին եպիսկոպո-
սուն, մէլքըլը 200 պին զուրուլնա նէ՝
րէտէն ալմըլ տըր (1), նա՝սըլ գաղանա-
պիլմիլ տիր, վէ եէնիտէն պին լիւրա
տախի նէ՝րէտէն ալմագ տըր : պուն-
տա իքի չըգալ վար տըր, եանի, պու
ատամտա, եա մէվճուտ բարա վար ի-
միլ տիր, վէ եախօտ պօրճ իթմէքտէ,
հալ պու քի, պու իքիսիլէն, հիւ
գանղիլի տախի սահիլ օլա, տիւ-
չիլիլիլէյէ շահան տըր : էկէր մէվ-
ճուտ բարասը վար իտիլիլէ, պու բարա-

լարը, էօյլէ պիր ֆագըլ վէ եալմըլ
է պին ֆաթիլտաան իպարէթ օլան
եէրտէ, նա՝սըլ գաղանապիլմիլ տիր :
պիրիլմ պուրատա, իսթանպօլ կիպի
պիր բայիթաթմըլտա պիլէ, պիր ե-
պիսկոպոսուն, պիր գալ պին լիւրա
գաղանապիլմէսի, իհթիլմալտէն տէյիլ
տիր : վէ պուրտա նիսպիլմէ, Ալլա-
թամարըն պիր գալ պին լիւրասը, պիր
գալ եիւզ պին լիւրա տիլմէք տիր : եօգ
էկէր պօրճ իթմէքտէ իսէ, պըրագա-
լմ պէօյլէ պիր վագըթտա, տէյիլ
Խաչատուր եպիսկոպոսուն, հաթթա
բաթրիլիլմիլ հաղըթիլէրին պիլէ, էօյ-
լէ պիր գալ պին լիւրա, վէ հէմտէ պու-
րատա, գէնիլիլէր օրթաթնտա, պօրճ
իտէմէյէճէլիլէ, մէլքըլը պօրճունու
սօնրա նէ՝րէտէն ալմագ տա վիրէճէք
տիր, թիւճճալըլ վէ պանքէլիլ ի-
տէրէք մի գաղանաճագ տըր, եօգսա
զէվալը ֆուգարաթ մը սօեարագ էլ-
տէ իտէճէք տիր, արթըգ պուրալա-
րըն, հիւ քէսիլ միւլահագասըն, վէ
բաթրիլիլմէսիլ ինսաֆընա հալմալէ
իտէրիլ :

Շիմտի, մատամ քի մէլքըլը բըրօ-
թէսթօ մէյտանտէ տիր, բաթրիլիլա-

(1) Հէմտէ մէրգուլմ 12 սէնէտէն պէ-
րու, բաթրիլիլմէն քէօլէպիլտէ օթուրուպ,
վէ բաթրիլիլմէնտէն էէտիլի հալտէ, ա-
ճապա պու գատար բարալարը, նէ՝րէտէ
վէ նա՝սըլ սարֆ իթմիլ տիր, վէ չիմտիլ
պիլէթիլիլ պին լիւրա տախի նէ՝ եաբա-
ճագ տըր : քիլմէքտէ վիրէճէք տիր :

Պունըլը պու գատար պիրիլմիլտէն
պաչագ, հալմա ճէվապըլը գալմըլ օլան
500 լիւրա խըրըլըլըլը տա ունիթմաեա-
լմ : վէ չիմտիլ կիւնսալան վէ քաղաքա-
կան ժողովարըն նաղարըլ տիլգաթ վէ վա-
լիլիլիլիլ տալէթ իտիլիլ :

նէ, պու առամ հագգընտա վիրիլմիլ
օլան եա էվվէլքի հիւլմ ու գարարը
իհրա իթմէտիլքէ, վէ եախօտ էէնի-
լիլ, նիգամէն վէ ալիլէն մուհաթէմէ
իյլէմէտիլքէ, տիւնեատա վէ ահիլթ-
տէ մէսուլիլլէթտէն գուրթուլմաեա-
ճագ տըր : վէ պու մէսուլիլլէթտէն,
բաթրիլիլ հաղըթիլէրինտէն զիեատէ,
եէնի կրօնական ժողով իլէ եէնի քա-
ղաքական ժողով իւզթիլիլտէ գալաճա-
ղընտա չիւրհէ եօգ տուր :

ՈՐ ՈՒՆԻՑԻ ԱՎԱՆՁՍ 1,061,08 1,011,35 :

Ա Ձ Դ

ԵՐԿՍԵՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԵՐԷՑԵԱՆ
Ի ԿԷՏԻԿ-ԲԱՇԱ

Ժամանակէ մի վեր թաղիս մէջ օ-
րինաւոր երկսեռ վարժարանի մը կա-
րէտութիւնը խիստ զգալի բլլալուն,
թէպէտ շատերը փախաբեր են այսպի-
սի ազգօգուտ հաստատութեան մը
ձեւնարկել, սակայն ծախուց անբաւա-
կանութեան համար չեն յաջողեր ի-
րենց նպատակնուն հասնիլ : Գրեթէ
երկու տարի է որ մենք ամեն զոհո-
ղութիւնը յանձն առած Համամ փու-
ղոց 17 թիւ քարուկիր տունը վարձած
եմք և իբրև մասնաւոր վարժարան կը
չարունակեմք մինչև հիմա ուսանողաց
իրենց հասակին համեմատ նախնական
գիտելիքներն աւանդելով միայն : Սա-
կայն հաստատութեան սոյն շրջանիս
ուզելով վարժարանիս ուրիշ ուղղու-
թիւն մը տալ և բարձրագոյն ուսում
ներ մտցունել, ինչպէս ֆիլիսոփայու-
թեան, Մաթիմաթիքայի ամեն ճիւ-
ղերուն, և Հայերէն, Տաճկերէն, Գա-
ղիերէն լեզուագիտութեանց վրայ
Անգլիերէն լեզուն և դաշնակ աւել-
ցնել, որոց դասատուներն արդէն
պատրաստած եմք, ուստի հարկ հա-
մարեցինք ներկայ ազգարարութեամբ
հրաւիրել բոլոր ազգասէր թաղեցիք,
որպէս զի կրօնի պատմութիւնն ու լեզ-
ւին անխմոր հայր վարժարանս զրկել
բարեհաճին, և քաջալերեն զմեզ մեր
տարժանելի ձեռնարկութեան մէջ :
Անտարակոյս եմք որ ազգին կրօնին և
իրենց զաւակաց բարուք դաստիարա-
կութեանը նախանձախնդիր թաղեցիք
անընդհատ չէ պիտի ընեն մեր սոյն հը-
րաւէրը, Մենք կանխաւ ամեն միջոց
ի գործ դրած եմք զաւակաց ծնողքը
գօհ ընելու, և մինչև իսկ, հալաւակ
ուսմանց յաւելմանը, թոչակայ գի-
տերն իսկ չափաւորած եմք, որպէս զի
այս մասին ալ դժուարութեան զերծ
բլլան ծնողք :

Դպրոցիս Տնօրէնութիւնը և բարձ-
րագոյն կարգի ուսանողաց փիլիսոփա-
յութեան դասն յանձնած եմք Մեծ
Թորոս Էֆէնտի Նաղարեանի, որ արդէն
ծանօթ է ազգիս իւր հմտութեամբ
ու բաղմամբայ արդիւնաւոր աշխա-
տութեամբը :

Վարժարանիս ուսմանց յայտադիրը
և իւրաքանչիւր աստիճանի ամսական
թոչակներու գիններն արդէն զատ տախ-
տակներու վրայ պատրաստուած բլլա-
լով, կրնան ծնողք կամ ուսանողք
վարժարանէս պէտք եղած տեղեկու-
թիւնքն առնուլ :

1876 օգոստ. 1 Հիմնադիր Տեսուչ
Կէտիկ Բաշա Թագաւոր Փափաղեան :

Փ Ո Ր Ձ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ
ԵՒԱՐՄԱՆԱԿ ԶԱՆԴԵՍ

Պիր վագըթտան պէրու սէօյլէնիլ

մէքտէ օլան, մէլքըլը իսիմտէ պիր
քիթապ, պու տէֆա թիֆլիստէ, 1882
սահիֆէտէն իպարէթ պուլունտուղու
հալոն, կիւզէլէթ թապ ու նէլը իտիլ-
միլ օլմալին, սէնէլիլիլ, եանի տէօրթ
ճիլտի 10 գարպօնա, սաթըլմագտա
տըր :

Մէլքըլը քիթապ եալմըլ պիր գա-
լէմտէն չըգմըլ օլմաեքալ, իլլա պիր
թագըմ սահիպ մալիւմաթ զաթլար,
էնվայի պէնտէլը վիրմէքտէ օլունգլա-
րընտան, օգունմաեա վէ միւլալաեա
չաեան չօգ կիւզէլ պէնտէլը պուլուն-
մագտա տըր :

Մէլքըլը քիթապ, նասըլ քի իսիմ-
տէն տախի անլալըլմագտա տըր, իւշ
այտա պիր ճիլտ չըգաճագ տըր :

Մէլքըլը քիթապտա կէօրիլմիլ
օլան, իւն թագաւորութեան պիր
գըթա ֆէրմանը սուրէթի, կէրէք լի-
սանը վէ կէրէք մաէլի ճիհէթիլլէրէք
տիլգաթա շաեան պուլունտուղուն-
տան, միլլէթիլիլ օլ վագըթ քի հա-
լինճէ պիր նիւմունէ օլմագ իւզլէ,
հարֆ պէ հարֆ սուրէթիլի տէրճ իթ-
մէլիլիլ, էհէմիլլէթտէն առտ իթ-
միլիլ տիր :

Յանուն Հաւր և Որդւոյ և ճախրտ կիւն-
դանարար սուրբ Հոգւոյն, ամէն :

Լեւոն ի Գրիստոս Աստուած հաւատաց-
եալ շնորհալէն և որդիութեամբ նորին թա-
գաւոր ամենայն Հայոց որդի ի Գրիստոս
հանգուցեալ արքային Հայոց Ալէքի առաջ-
նայ, կարող և բարձր, ի պաճօս և բարի
արմատոյն Բաւարիսաց :

Դանուցանեմք ձեզ ամենեցուն որք այժմ
էք և որք շինի մեր գաղոց էք : քաղի որ-
պէս օրէն և սովորութիւն է թագաւորաց
բարեպաշտոյ ի Գրիստոս Աստուած հաւա-
տացեալ երանելի նախնանցն մերոց և մեր,
պատուել պամենայն առատամբ պարգե-
աւք զաւտարս զընտանիս, յաստուածա-
յին առատամեղութեան պարգեւացն որ
տուեալ է մեզ ի վերուստ, այնոցիկ
որ խնդիր ելանեն մերոց սարգեւացն,
նայ ըստ այսմն աւրինակի եկին առաջի
մերոյ թագաւորութեան սիրեցեալ և ա-
կանաւոր ընակիչքն Սիմիւր և խնդրեցին
պարգեւս ի շնորհս մերոյ թագաւորութե-
ան ստարածանել յիւրեանցն առհասարակ :
նայ վասն պաճառ և երեւելի իշխանիլն
շնորհալէն Աստուծոյ թագաւորին և մեր
պանծալի հաւրն Բուէ Տրոպայ 1) սիրոյն և
հարկեցն ընդունեցաւ զիւրեանց խնդրուա-
ծաքն պատր և արժան համարեցաւ առնել
իւրեանց շնորհս ըստ յուսոյն իւրեանց զոր
խնդրեցին ի մերոյ թագաւորութեան, և
պարգեւեցաւ ամէն Սիմիլիստոյն, որք են
Սիմիլիստը և Սիմիլիստի որդիք, որք են և
որք զաւրց են, որ լինի սրբաժոյ, հարկու-
րածոյ, պահած ու նախախնամած, իւր
եանքն իւրեանց անձնեցուն ու ընդգրկուիլը
ի մեր թագաւորութեան և ի մեր ամենայն
հաղանդեցունցն : և ունան աղատութիւն,
որ զինչ ի ծովէն ի յերկիրս մտցնեն, և զինչ
որ մեր յերկրէս ի ծովն հանեն և տանեն,
նայ զինչ զենն ու ծախեն ի մեր ընթա-
նուր աստուածապաշտ, նայ զայն որ կէտք
մտնէ՝ տան ի հարկաւրէն՝ երկու, այլ աւելի
իրաւունք չտան : թողաք իրենցն : և զայն
իրեն որ կէտք չմտնէ, զենն ու ծախեն
ազատ ընի ի յամենայն ազգ : հարկաց և ի
րաւանց : զարդ ի սմարտէքն որ սմարտէք
մէն տան : ի պաւման 3) որ աստար նաւ
կամ աստար գէմիլի 4) մարդ կամ բողբոջ
չառնուն հետ իւրեանցն որպէս Սիմիլիստ
խլուեն : ու թէ գտնվի ով անէ այսպէս,
նայ կորցնէ զիւր ազատութիւնն յաւիտ-
եանս : Իւ թէ զալապայ 5) ընի ի մեր յեր-

1) Լեւոն և այլի մնալով տաւիլն կնոջից,
որ Կորիկոսի կուսն Օլիւն իշխանի դուստրն
էր, երկրորդ անգամ ամուսնացաւ 1330 թն
Ֆրիդըրիկոս Ա Սիկիլիայի թագաւորի կոսս
տանցա դստեր հետ :

2) Ընդգրկութիւն, արարանք : 3) պաւ-
ման—սայլման, 4) գէմիլ—նաւ, 5) զաւա-

